

TEST DE ANTRENAMENT
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Limba și literatura română

Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă zece puncte din oficiu.
Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Pe șesul peste care seara cade
Cenușa și pustiul se întind.
Tot mai lucește-n zare apa albă
De toamnă fumurie, când, foșnind
Din aripi ridicate, se coboară
Cocorii cerului. Întregul stol
Se strânge să-și ia masul pentru noapte
Și, umbre din trecut, pe câmpul gol
Nostalgicul lor cânt și-oprește goana.
Dar călăuza veche, -ntr-un picior
Veghează, somnul morții să nu-i prindă.
Spre stele țipă ea sfâșietor,
Și cârdul, speriat de glasul mare,
Cu freamăt lung de zbor se pierde-n neguri.
Tăcerea urcă. Se deschide-n zare,
Mijind a zori de zi, o apă albă.

(Ion Pillat, *Cocorii*)

Textul 2

Primăvara vine cu pași repezi și nu se sperie de vremea mohorâtă sau temperaturile fluctuante. Păsările încep să sosească, spre fericirea și bucuria oamenilor care le așteaptă. De obicei, primele venite sunt berzele/ cocostârcii și rândunelele, cunoscute ca vestitori clasici ai primăverii.

Alături de rândunică, barza/cocostârcul este cea care vine la noi cu o precizie de calendar. Numai că multă lume încurcă aceste păsări cu cocorii. Drept urmare, am hotărât să fac dreptate acestor două specii de păsări, atât de îndrăgite dar atât de puțin cunoscute.

Cocostârcul (*Ciconia ciconia*) vine primăvara, în aceeași localitate, la același cuib. E practic vecinul nostru. Aproape fiecare sat se poate mândri cu un astfel de locatar, iar locul unde a decis să cuibărească e înconjurat de respect și dragoste.

Celălalt, cocorul (*Grus grus*), este numai în treacăt, în migrație, primăvara și toamna. Această pasăre cuibărește tocmai în partea nordică a continentului european, în special țările scandinave, țările baltice, Belarus și Rusia.

Aceste două specii nu sunt nici pe departe înrudite. Cocostârcul face parte din ordinul *Ciconiiformes*, laolaltă cu stârcii și lopătarii. Cocorii, pe de altă parte, fac parte din ordinul *Gruiiformes*, fiind rude cu lișțele, găinușele de baltă și creșteții. Faptul că aceste două specii se aseamănă fizic este explicat prin evoluția convergentă: apariția în mod independent a unor caracteristici similare în organisme care se trag din linii descendente diferite. Acest lucru se datorează în mare parte habitatului de trai și stilului de viață. De

exemplu, rața și lișița reprezintă un caz elocvent. Sunt două păsări înrudite foarte de departe, dar arată aproape la fel pentru că ambele s-au adaptat mediului acvatic și au căpătat acea formă a corpului care le face ușor confundabile. Același lucru s-a întâmplat și în cazul cocostârcului și al cocorului. Ambele specii preferă să trăiască în zone umede și au aproape aceleași preferințe de mâncare. Numai că în timp ce cocostârcul a venit mai aproape de om și a găsit că peisajul rural e foarte potrivit pentru necesitățile sale, cocorul a preferat să rămână în bălți și mlaștini întinse, acolo unde găsește condiții bune pentru a cuibări pe sol.

Cocostârcul e oarecum învățat cu tot felul de temperaturi, din acest motiv este răspândit pe aproape tot continentul european, pe când cocorul adoră locurile unde verile sunt mai răcoroase.

Cocorii erau cândva foarte răspândiți, dar numărul lor a început să scadă continuu din cauza degradării habitatelor naturale. Este vorba în special despre mlaștinile care au fost asanate (s-a înlăturat surplusul de apă) și care ar fi fost casa preferată de sute sau mii de perechi de cocori.

Forma corpului e relativ asemănătoare: ambele specii au ciocul, gâtul și picioarele lungi. Dar, există și multe diferențe de aspect între cocostârci și cocori. La cocostârc, penajul este aproape în întregime alb, cu penele de la aripi negre. Adultul are ciocul și picioarele de culoare oranj-roșu, culoare datorată carotenoizilor din alimentele cu care se hrănește. Puii și tinerii au ciocul și picioarele gri. Cocorul este la fel de mare ca și cocostârcul, doar că penajul este de un gri-cenușiu pe tot corpul. Fruntea și partea din față a gâtului este de culoare neagră, iar în creștet are o pată de culoare roșie. Griul este mai intens pe spate, iar partea din față, pieptul și aripile, sunt de un gri mai pal. Juvenilul are vârfurile penelor de un cafeniu-gălbui, nu are acel contrast între gri și negru, cum are adultul.

Chiar și zborul lor e diferit. Berzele zboară de obicei folosind curenții de aer calzi, planând și dând încet din aripi și schimbând periodic curenții de aer ascendent. Cocorii zboară deseori în formație de V, ca un șirag de mărgelă, delegând câte un șef responsabil de orientare.

(Oaspeții primăverii: cocostârci sau cocori, natura.md/oaspetii-primaverii-cocostarci-sau-cocori)

A.

1. Completează spațiile punctate cu informațiile din textul 2. **2 puncte**

Alături de rândunică, _____ este cea care vine la noi cu o precizie de _____.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Cocostârcul

- a) vine primăvara, în aceeași localitate, la același cuib;
- b) este numai în treacăt, în migrație, primăvara și toamna;
- c) face parte din ordinul Gruiformes;
- d) trăiește în țările baltice;

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Sentimentele exprimate de vocea poetică sunt de

- a) iubire și speranță;
- b) tristețe și melancolie;
- c) revoltă și dor;
- d) admirație și bucurie;

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

În versurile „Și, umbre din trecut, pe câmpul gol/ Nostalgicul lor cânt și-oprește goana.” apar

- a) două metafore și o personificare;
- b) două epitete, o inversiune și o personificare;

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a marca dacă acesta este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Textul 2

6. Precizează, în două- trei enunțuri, o trăsătură a tiparului descriptiv, ilustrând-o cu o secvență din textul 1.

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o diferență între limbajul utilizat în textul 1 și cel din textul 2, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

[illegible]

8. Care crezi că ar trebui să fie atitudinea oamenilor față de păsări? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând unul dintre textele date. **6 puncte**

6 puncte

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

9. Asociază poezia „Cocorii” de Ion Pillat, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

6 puncte

[illegible]

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sunt accentuate corect ambele cuvinte din seria:

- a) cocor, zori;
- b) cocor, zori;
- c) cocor, zorii;
- d) cocor, zorii;

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Cuvintele subliniate din secvența „De obicei, primele venite sunt berzele/ cocolărcii și rândunelele, cunoscut ca vestitori clasici ai primăverii.” s-au format prin:

- a) derivare(1), conversiune(2);
- b) conversiune(1), compunere(2);
- c) conversiune(1), derivare (2);
- d) compunere(1), derivare(2);

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sinonimele cuvintelor subliniate în versurile „Pe șesul peste care seara cade/ Cenușa și pustiul se întind./ Tot mai lucește-n zare apa albă/ De toamnă fumurie, când, foșnind/ Din aripi ridicate, se coboară/ Cocorii cerului.” sunt, în ordine:

- a) platoul, se deplasează;
- b) lunca, apun;
- c) lanul, se apleacă;
- d) câmpie, se lasă;

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

În secvența „Cocolărcul (Ciconia ciconia) vine primăvara, în aceeași localitate, la același cuib. E practic vecinul nostru. Aproape fiecare sat se poate mândri cu un astfel de locatar, iar locul unde a decis să cuibărească e înconjurat de respect și dragoste.” există:

- a) patru adjective pronominale și un pronume;
- b) trei adjective pronominale și două pronume;
- c) două adjective pronominale și trei pronume;
- d) un adjectiv pronominal și patru pronume;

5. Selectează, din secvențele următoare, trei predicate diferite, pe care le vei preciza: „Aproape fiecare sat se poate mândri cu un astfel de locatar, iar locul unde a decis să cuibărească e înconjurat de respect și dragoste”; „Cocolărcul e oarecum învățat cu tot felul de temperaturi, din acest motiv este răspândit pe aproape tot continentul european, pe când cocorul adoră locurile unde verile sunt mai răcoroase”.

6 puncte

Predicatele	Felul predicatelor

6. Alcătuieste un enunț imperativ, în care substantivul „rândunică” să fie în cazul dativ(1) și un enunț interogativ în care un pronume demonstrativ de diferențiere să fie complement prepozițional(2).

(1) _____

(2) _____

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza dată, precizând felul lor: *Cocorii, care erau cândva foarte răspândiți, au început să scadă continuu din cauză că s-au degradat habitatele naturale.* **6 puncte**

8. Completează enunțul următor, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Este 10 mai, _____(12, numeral ordinal, scris în litere) noapte cu lună _____(a coace, adjectiv participial) ca _____(rodie, articulat nehotărât), iar eu _____(a contempla, indicativ, prezent) frunzele _____(arbore, genitiv, plural), așteptând să- _____(clitic pronominal personal, dativ, persoana I, singular) spună o nouă povestire.

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Tocmai ce te- ai întors dintr- o călătorie, de câteva zile, în Delta Dunării. Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută cu prilejul acestei aventuri în natură. Vei include o secvență descriptivă, de cel puțin 30 de cuvinte, și o secvență dialogată, de minimum 4 replici.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

TEST DE ANTRENAMENT
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

70 de puncte

A.

1. Câte 1 punct pentru completarea spațiilor punctate cu informațiile cerute (*barza/ cocostârcul; de calendar*).
2 x 1 punct = 2 puncte

2. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
3. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
4. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
5. Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte
6 x 1 punct = 6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
În poezie este descris un peisaj de toamnă.	X	
Întregul stol se strânge să-și ia masul pentru noapte.	X	
Cârdul, speriat, se pierde-n luncă.		X

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Rândunica și cocorul sunt vestitorii clasici ai primăverii.	X	
Numărul cocorilor a început să scadă din cauza degradării habitatelor naturale.	X	
La cocostârc, penajul este aproape în întregime alb, cu penele de la aripi negre.	X	

6. Precizarea unei trăsături identificate în textul suport (de exemplu:utilizarea frecventă a grupului nominal, folosirea limbajului expresiv etc.;) **6 puncte**

- precizarea oricărei trăsături a tiparului textual descriptiv- **2 puncte**

- ilustrarea cu o secvența din text- **2 puncte**

- încadrarea în numărul de enunțuri indicat- **1 punct**

- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (**0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte**) – **1 punct**

7. Prezentarea unei diferențe de limbaj între cele două texte (de exemplu: în primul text – limbaj expresiv; în al doilea text – limbaj specializat, utilizarea termenilor științifici etc.) **6 puncte**

– precizarea oricărei diferențe de limbaj – **2 puncte**

– câte 1 punct pentru prezentarea unei trăsături a limbajului utilizat în fiecare text (prezentare adecvată, prin valorificarea unei secvențe relevante din text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – **2 x 1 punct =**

2 puncte

– respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – **1 punct**

– respectarea numărului minim de cuvinte indicat – **1 punct**

8. Motivarea răspunsului la întrebarea dată.

6 puncte

– menționarea răspunsului la întrebarea dată – **1 punct**

– motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată – **1 punct**; încercare de motivare – **0 puncte**) – **1 punct**

– valorificarea textului indicat (valorificare adecvată – **2 puncte**; încercare de valorificare – 1 punct; lipsa valorificării – 0 puncte) – **2 puncte**

– respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – **1 punct**

– încadrarea în numărul de cuvinte indicat – **1 punct**

9. Asocierea poeziei „Cocorii”, de Ion Pillat cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori comune (*de exemplu: respectul față de natură, responsabilitatea față de ființele necuvântătoare etc.*)

6 puncte

– numirea unei valori identificate în text – **1 punct**

– precizarea titlului și a autorului unui text literar (liric, epic sau dramatic) asociat textului dat, pe baza valorii identificate – **1 punct**

– prezentarea valorii comune, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 2 puncte; încercare de prezentare sau referire la un singur text – 1 punct; lipsa de prezentare – 0 puncte) –

2 puncte

– respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – **1 punct**

– încadrarea în numărul de cuvinte indicat – **1 punct**

B.

1. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b**

2 puncte

2. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c**

2 puncte

3. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d**

2 puncte

4. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a**

2 puncte

5. Selectarea din fragmentul dat a oricăror trei predicate de feluri diferite (*de exemplu: „se poate”, „a decis”, „să cuibărească” – predicate verbale, „e înconjurat” – predicat verbal cu formă pasivă; „e învățat” – predicat nominal etc.*)

6 puncte

– câte 1 punct pentru selectarea oricărui predicat, conform cerinței – 3 x 1 punct = **3 puncte**

– câte 1 punct pentru menționarea felului predicatului – 3 x 1 punct = **3 puncte**

Notă! În cazul transcrierii a două predicate de același fel, se punctează un singur predicat.

6. Alcătuirea unui enunț imperativ, în care substantivul „rândunică” este cazul dativ (*de exemplu:*

Lasă-i rândunicii libertatea de a zbura!); formularea un enunț interogativ , în care un pronume demonstrativ de diferențiere este complement prepozițional (*de exemplu: Ați vorbit și despre celălalt la ședință?*)

6 puncte

– câte 1 punct pentru alcătuirea fiecărui tip de enunț cerut – 2 x 1 punct = **2 puncte**

– 1 punct pentru respectarea funcției sintactice – **1 punct**

– 1 punct pentru respectarea cazului – **1 punct**

– câte 1 punct pentru respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei în fiecare enunț (0 greșeli – 1 punct; 1 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 2 x 1 punct = **2 puncte**

7. Transcrierea propozițiilor subordonate din fraza dată și precizarea felului acestora (*de exemplu: „erau cândva foarte răspândiți” – propoziție subordonată atributivă; „să scadă continuu” – propoziție subordonată completivă directă; „din cauză că s-au degradat habitatele naturale” – propoziție subordonată circumstanțială de cauză;*)

6 puncte

- câte 1 punct pentru transcrierea corectă a fiecărei propoziții- 3x1 punct= **3 puncte**
 - câte 1 punct pentru precizarea felului fiecărei propoziții- 3x1 punct= **3 puncte**
8. Completarea enunțului cu formele corecte: *a douăsprezecea; coaptă; o rodie; contemplan; arborilor; -mi;*
 - 0 greșeli – 6 puncte; 1 greșeală – 5 puncte; 2 greșeli – 4 puncte; 3 greșeli – 3 puncte; 4 greșeli – 2 puncte
 5 greșeli – 1 punct; 6 sau mai multe greșeli – 0 puncte **6 puncte**

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Conținutul compunerii- 12 puncte

- adecvarea conținutului la cerință (scrierea unui text în care se prezintă întâmplarea petrecută în timpul călătoriei în natură): în totalitate – 4 puncte; parțial, cu divagații – 2 puncte **4 puncte**
- respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți, încadrare în timp și spațiu): în totalitate – 4 puncte; parțial, cu divagații – 2 puncte; lipsa tiparului narativ – 0 puncte **4 puncte**
- includerea în compunere a secvenței descriptive: cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte) – 2 puncte; cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 punct; fără respectarea regulilor de alcătuire a descrierii – 0 puncte **2 puncte**
- includerea în compunere a secvenței dialogate: cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici) – 2 puncte; cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului, dar fără respectarea limitei inferioare – 1 punct; fără respectarea regulilor de alcătuire a dialogului – 0 puncte **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor **1 punct**
- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie: 0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație: 0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- lizibilitate **1 punct**

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.